

ВІДГУК

офіційного опонента

доктора педагогічних наук, доцента, Жукової Оксани Анатоліївни

про дисертацію **Сунь Цзінцю**

**«Формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку
в КНР засобами Сузукі-методу»**,

подану на здобуття ступеня доктора філософії

за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

Актуальність теми дослідження. Сучасна система професійної педагогічної освіти орієнтована на підготовку педагога, який володіє не тільки традиційними, а й інноваційними технологіями освітнього процесу, здатний до творчого, нестандартного розв'язання навчально-виховних задач, які ставить перед ним сучасна освітня практика. Готовність вчителів та вихователів до формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку сприяє створенню нового освітнього середовища, в якому дитина не лише вчиться, але і є щасливою. Вчителі та вихователі мають проявляти стійку мотивацію до впровадження новітніх методів та форм навчання в освітній процес дитячого садочку та загальноосвітнього закладу середньої освіти, володіти знаннями про суть та специфіку впровадження цих методів та форм, їх види та ознаки, розвивати творчу уяву та альтернативність мислення, продукувати й теоретично обґрунтовувати нові ідеї, проєктувати шляхи їх практичної реалізації, оцінювати власну діяльність та діяльність дітей тощо.

Отже, є очевидним, що актуальність представленого дослідження знаходиться в контексті реалізації суспільних, науково-теоретичних і практичних потреб вивчення, конструктивного аналізу й творчого використання теоретичних положень формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу.

Розв'язання проблемних питань, основними з яких визнаємо окреслені автором суперечності між: суспільною значущістю забезпечення якісної дошкільної освіти в Україні на засадах розвивального підходу й реальним її станом; посиленням інтересу до конструктивного досвіду з формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та відсутністю цілісного наукового дослідження у цьому напрямі; доцільністю використання передових ідей китайських науковців про формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та недостатньою обізнаністю цих ідей українських дослідників; потребою у творчому застосуванні в українській дошкільній освіті перспективного досвіду закладів дошкільної освіти КНР із формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та відсутністю відповідного організаційно-методичного забезпечення із цього питання; потребою у творчому застосуванні прогресивних ідей китайського досвіду щодо формування музично-творчих здібностей дітей

дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та їх недостатньою дослідженістю.

Тож вибір теми дослідження є слушним і зумовлений об'єктивними потребами дослідження проблеми формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Дисертація Тань Сяо має чітку структуру, складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел до кожного розділу (274 найменувань, із них – 176 іноземними мовами). Загальний обсяг роботи становить 212 сторінок, основний зміст викладено на 158 сторінках.

Мета дослідження – на основі цілісного ретроспективного аналізу систематизувати теоретичні ідеї й узагальнити досвід формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу для творчого використання прогресивних здобутків у сучасних умовах реформування національної дошкільної освіти.

Авторкою поставлено низку дослідницьких завдань, спрямованих на досягнення поставленої мети, визначено об'єкт і предмет дослідження. Досить вдало Сунь Цзінцю у контексті розв'язання висунутих мети та завдань дослідження підбрала комплекс наукових методів: загальнонаукові – аналіз, синтез, порівняння та узагальнення філософських, психологічних, педагогічних, культурологічних знань для визначення наукового апарату дослідження, виявлення суті провідних понять, систематизації поглядів науковців щодо формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу, узагальнення досвіду з проблеми дослідження; історико-структурний, історико-генезисний, історико-діахронний, що дали змогу розкрити генезу ідей формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу; метод компаративного аналізу для виявлення спільного та відмінного щодо формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку засобами Сузукі-методу КНР та Україні.

Щодо наукової новизни дослідження, то дисертанткою *здійснено* цілісне дослідження проблеми формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та схарактеризовано суть ключових понять дослідження: «музично-творчі здібності дітей дошкільного віку» – стійкі індивідуально-психологічні властивості, спрямовані на успішне опанування дошкільником різними видами музичної діяльності на основі виявлення та розвитку їхніх музичних задатків; «Сузукі-метод» – метод, спрямований на набуття в ранньому віці дитиною якостей, знань, вмінь і навичок, які не лише створюють освітню платформу для навчання і виховання дитини, а також наділі сприяють розвитку її соціальної, інтелектуально та академічної обдарованості; *визначено: принципи* формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу: емоційної насиченості освітнього процесу; забезпечення психологічної комфортності дошкільників шляхом створення святкової атмосфери у процесі проведення

дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та їх недостатньою дослідженістю.

Тож вибір теми дослідження є слушним і зумовлений об'єктивними потребами дослідження проблеми формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в КНР засобами китайської народної опери.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Дисертація Тань Сяо має чітку структуру, складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел до кожного розділу (274 найменувань, із них – 176 іноземними мовами). Загальний обсяг роботи становить 212 сторінок, основний зміст викладено на 158 сторінках.

Мета дослідження – на основі цілісного ретроспективного аналізу систематизувати теоретичні ідеї й узагальнити досвід формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу для творчого використання прогресивних здобутків у сучасних умовах реформування національної дошкільної освіти.

Авторкою поставлено низку дослідницьких завдань, спрямованих на досягнення поставленої мети, визначено об'єкт і предмет дослідження. Досить вдало Сунь Цзінцю у контексті розв'язання висунутих мети та завдань дослідження підбрала комплекс наукових методів: загальнонаукові – аналіз, синтез, порівняння та узагальнення філософських, психологічних, педагогічних, культурологічних знань для визначення наукового апарату дослідження, виявлення суті провідних понять, систематизації поглядів науковців щодо формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу, узагальнення досвіду з проблеми дослідження; історико-структурний, історико-генезисний, історико-діахронний, що дали змогу розкрити генезу ідей формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу; метод компаративного аналізу для виявлення спільного та відмінного щодо формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку засобами Сузукі-методу КНР та Україні.

Щодо наукової новизни дослідження, то дисертанткою здійснено цілісне дослідження проблеми формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу та схарактеризовано суть ключових понять дослідження: «музично-творчі здібності дітей дошкільного віку» – стійкі індивідуально-психологічні властивості, спрямовані на успішне опанування дошкільником різними видами музичної діяльності на основі виявлення та розвитку їхніх музичних задатків; «Сузукі-метод» – метод, спрямований на набуття в ранньому віці дитиною якостей, знань, вмінь і навичок, які не лише створюють освітню платформу для навчання і виховання дитини, а також наділі сприяють розвитку її соціальної, інтелектуально та академічної обдарованості; *визначено: принципи* формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу: емоційної насиченості освітнього процесу; забезпечення психологічної комфортності дошкільників шляхом створення святкової атмосфери у процесі проведення

У другому розділі – «Досвід формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу» – дисертантка глибоко проаналізувала зміст, форми і методи формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу; розкрила можливості використання прогресивного китайського позитивного досвіду у процесі формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу в закладах дошкільної освіти України.

На нашу думку, висновки до розділів і загальні висновки є чіткі та логічно аргументовані, містять коректні узагальнення. Їх зміст переконує у тому, що дисертантка досягла сформульованої мети дослідження і виконала поставлені завдання..

Повнота викладу основних результатів дисертації в наукових виданнях. Основний зміст і результати дослідження подано у достатній кількості наукових і навчальних публікацій (в 19 наукових працях, із них: 6 статей опубліковано в провідних наукових фахових виданнях України, 5 – у міжнародних періодичних виданнях, 8 тез доповідей у збірниках матеріалів наукових конференцій), що відповідає чинним вимогам щодо опублікування результатів дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційна праця відповідає спеціальності за якою вона подана до захисту. Структурна композиція дисертації, її зміст, висновки, повністю відображають основні положення дисертації.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Загалом позитивно оцінюючи наукове і практичне значення здобутих дисертанткою результатів, слід назвати деякі **дискусійні положення**, а також висловити окремі побажання:

1. Виходячи з предмета дослідження – теорія і практика формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу, авторові доцільно було б проаналізувати різні точки зору щодо тлумачення таких понять як «здібності», «талант», «здатність» та висловити власну позицію.

2. В поданій дисертації варто було б більш детально висвітлити аспекти урахування специфіки формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу.

3. При обґрунтуванні наукового апарату доцільно було б визначити теоретичні межі дослідження, досвід яких було вивчено.

4. Дослідження виграло б, якби авторка представила результати компаративного аналізу організаційно-педагогічних засад роботи формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу.

5. На нашу думку, вартими окремої уваги є питання науково-методичного забезпечення формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу.

Висловлені зауваження та побажання не є принциповими й не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи Сунь Цзінцю, результати якої відзначаються науковою новизною, є достатньо обґрунтованими, мають теоретичне та практичне значення.

Дисертаційна робота Сунь Цзінцю «Формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу» є завершеним, оригінальним, самостійним науковим дослідженням, що відповідає вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. №167, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри педагогіки
Харківського національного педагогічного
університету імені В.Н. Каразіна

Оксана ЖУКОВА

